اللهم ارزقنی شفاعة الحسین یوم الورود

حسین علیه السلام امن ترین تکیه گاه نوکرهاست

میان این همه تشویش و بی قراری شهر

متن منبر ویژه محرم الحرام

کانال فرهنگی پژوهشی خطبا مدیا

تیر ماه ۱۴۰۲

خطبا مدیا

KHOTABAMEDIA

نوع منبر: بلند ۴۵دقیقه ای
مناسبت: سیاه پوشی محرم
عنوان: سیاه پوشی در سیره اهلبیت

«ذلِکَ وَ مَنْ يُعَظِّمْ شَعائِرَ اللَّهِ فَإِنَّها مِنْ تَقْوَي الْقُلُوبِ» (حج:۳۲)

یکی از اشکالاتی که وهابیون بر شیعه واردکرده اند؛ پوشیدن لباس سیاه است . آنها مدعی اند که در منابع شیعه، روایات متعدد درمذمت لباس سیاه وارد شده که آن ر ا لباس دوزخیان ، فرعونیان و عباسیان(دشمنان اهلبیت) شمرده است.
از طرفی، طبق روایات،رسول خدا صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام از لباس سفید استفاده می کرده اند وپیروانشان را به استفاده از این رنگ دستور داده اند.

:: پاسخ اشکال:
۱. سیاه پوشی همدردی با اهل بیت علیهم السلام است :
سیاه پوشی شیعیان در عزاداری ، یک نوع اظهار محبت وارادت به ساحت مقدس امامان و اهلبیت علیهم السلام و اظهار همدردی با صاحب عزای اصلی و حجت الهی حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا فداه) است.
امام رضا علیه السلام به ابن شبیب فرمودند:
«يَا ابْنَ شَبِيبٍ إِنْ سَرَّكَ أَنْ تَكُونَ مَعَنَا فِي الدَّرَجَاتِ الْعُلَى مِنَ الْجِنَانِ فَاحْزَنْ لِحُزْنِنَا وَ افْرَحْ لِفَرَحِنَا وَ عَلَيْكَ بِوَلَايَتِنَا فَلَوْ أَنَّ رَجُلًا أَحَبَّ حَجَراً لَحَشَرَهُ اللَّهُ مَعَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛ ای پسر شبیب اگر خواهی با ما در درجات بلند بهشت باشی برای حزن ما محزون باش و برای شادی ما شاد باش و ملازم ولایت ما باش و اگر مردی سنگی را دوست دارد با آن خدا روز قیامت محشورش کند. » (وسائل‌الشیعة ج : ۱۳ ص: ۵۰۳- بحار الأنوار، ج ۱۴ ، ص ۵۰۳)

۲. سیاه پوشی برگرفته از سیره ائمه اطهار علیهم‌السلام است.

الف- سیاه پوشی زنان در شهادت دو تن از سرداران سپاه اسلام ؛حضرت حمزه و جعفر طیار علیهماالسلام

ب- سیاه پوشی حضرت زهرا علیهاالسلام در سوگ پدر و سیاه پوشی امام حسن علیه‌السلام در شهادت امیرالمؤمنین علیه‌السلام

ج- سیاه پوشی بانوان خاندان رسالت در شام: طبق روایت ، اهل بیت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله در شام ، در مدت هفت روزی که برای سالارشهیدان عزاداری کردند؛ لباس سیاه پوشیدند:

«فَلَمَّا أَصْبَحَ اسْتَدْعَى بِحَرَمِ رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه وآله- فَقَالَ لَهُنَّ أَيُّمَا أَحَبُّ إِلَيْكُنَّ- الْمُقَامُ عِنْدِي أَوِ الرُّجُوعُ إِلَى الْمَدِينَهِ- وَلَكُمُ الْجَائِزَهِ السَّنِيَّهُ قَالُوا نُحِبُّ أَوَّلًا- أَنْ نَنُوحَ عَلَى الْحُسَيْنِ قَالَ افْعَلُوا مَا بَدَا لَكُمْ- ثُمَّ أُخْلِيَتْ لَهُنَّ الْحُجَرُ وَالْبُيُوتُ فِي دِمَشْقَ- وَلَمْ تَبْقَ هَاشِمِيَّهٌ وَلَا قُرَشِيَّهٌ - إِلَّا وَلَبِسَتِ السَّوَادَ عَلَى الْحُسَيْنِ- وَنَدَبُوهِ عَلَى مَا نُقِلَ سَبْعَهَ أَيَّام؛ هنگامی که صبح شد یزید حرم و اهل بیت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله را خواست و به ایشان گفت: دوست دارید نزد من بمانید یا به‌جانب مدینه مراجعت نمائید؟ من جایزه فراوانی به شما خواهم داد. آنان گفتند: ما اولاً دوست داریم برای امام حسین علیه‌السلام نوحه و عزاداری کنیم. یزید گفت: هر چه در نظر دارید انجام دهید. سپس حجره‌هایی در دمشق برای آنان تخلیه شد و مشغول عزاداری شدند هیچ زنی هاشمی و قریشی نماند مگر اینکه در ماتم امام حسین علیه‌السلام لباس سیاه پوشیدند و بر او هفت روز عزاداری و گریه کردند.» (بحار الأنوار ،ج ۴۵، ص۱۹۶ - مستدرک الوسائل ، ج ۳، ص۳۲۷)

د- زنان هاشمی و زنان مدینه اولین کسانی بودند که تا یک سال لباس سیاه به تن داشتند و چنان مشغول عزاداری بودند که امام سجاد علیه السلام برای آنها غذا فراهم می ساختند.

عَنْ الْحَسَنُ بْنُ ظَرِيفٍ بن ناصِح عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ قَالَ : « لَمَّا قُتِلَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ لَبِسَ نِسَاءُ بَنِي هَاشِمٍ السَّوَادَ وَالْمُسُوحَ وَكُنَّ لَا يَشْتَكِينَ مِنْ حَرٍّ وَلَا بَرْدٍ وَكَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ يَعْمَلُ لَهُنَّ الطَّعَامَ لِلْمَأْتَمِ. »

ابوحفص عمر، فرزند امام سجاد علیه السلام و برادر ناتنی امام باقر علیه السلام می‌گوید: «زمانی که حسین بن علی(علیهما السلام) به شهادت رسید، زنان بنی‌هاشم لباسهای سیاه و جامه‌های خشن مویین پوشیدند و از گرما و سرما شکایت نمی‌کردند و پدرم، علی بن الحسین(علیهما السلام) به علت (اشتغال آنان به) مراسم عزاداری، برایشان غذا آماده می‌کرد.» (المحاسن، ج۲ ص۴۲۰)

۳. در روایات نهی ، معلل است ؛ و هر جا علت نبود ، نهی در کار نیست!

هدف روایات از مذمت «لباس سیاه» و منع آن توسط نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و آله و سلم ، امام علی علیه السلام و امام صادق علیه السلام : تشبه به جباران تاریخ همانند فراعنه مصر و حاکمان عباسی است؛ به ویژه عباسیان که در اوائل، برای تثبیت حکومتشان به نشانه طرفداری از اهل بیت علیهم السلام وسوگوار بودنشان در شهدای خاندان پیامبر سیاه پوشیدند؛ اما بعد از تثبیت قدرت برای ارعاب مردم و اظهار شکوه و هیبت، پوشیدن این رنگ را برای کار گزاران حکومت و مردم الزام می کردند؛ تا آن جایی که پرچم حکومت نیز از رنگ سیاه انتخاب شد و آنان از این رنگ به عنوان نماد حکومت شان استفاده کردند.

از طرف دیگر با تغییر سیاست(طرفداری اهل بیت)، با اهل بیت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم بیشتر از بنی امیه بدرفتاری کردند و امامان معصوم را در بند کشیده و در سیاه چالها به شهادت رساندند.

:: سیاه پوشی مقدمه عزاداری است.

:: قَالَ الرِّضَا علیه‌السلام: «مَنْ تَذَكَّرَ مُصَابَنَا وَ بَكَى لِمَا ارْتُكِبَ مِنَّا كَانَ مَعَنَا فِي دَرَجَتِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَنْ ذُكِّرَ بِمُصَابِنَا فَبَكَى وَ أَبْكَى لَمْ تَبْكِ عَيْنُهُ يَوْمَ تَبْكِي الْعُيُونُ وَ مَنْ جَلَسَ مَجْلِساً يُحْيَا فِيهِ أَمْرُنَا لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ؛ هر که یاد مصیبت ما کند و بگرید بدان چه با ما کردند روز قیامت با ما در درجه ما است و هر که یاد مصیبت ما کند و بگرید و بگریاند دیده‌اش گریان نشود روزی که همه دیده‌ها گریانست و هر که بنشیند در مجلسی که امر ما در آن زنده می‌شود دلش نمیرد روزی که دلها بمیرد » (امالی صدوق، مجلس ۱۷، حدیث ۴)

:: عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ علیه‌السلام قَالَ : قَالَ لِفُضَيْلٍ:«تَجْلِسُونَ وَ تُحَدِّثُونَ؟!» قَالَ: نَعَمْ، جُعِلْتُ فِدَاكَ . قَالَ: «إِنَّ تِلْكَ اَلْمَجَالِسَ أُحِبُّهَا، فَأَحْيُوا أَمْرَنَا يَا فُضَيْلُ ، فَرَحِمَ اَللَّهُ مَنْ أَحْيَا أَمْرَنَا. يَا فُضَيْلُ ، مَنْ ذَكَرَنَا - أَوْ ذُكِرْنَا عِنْدَهُ - فَخَرَجَ مِنْ عَيْنِهِ مِثْلُ جَنَاحِ اَلذُّبَابِ، غَفَرَ اَللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ وَ لَوْ كَانَتْ أَكْثَرَ مِنْ زَبَدِ اَلْبَحْرِ»

فضیل میگوید امام صادق علیه‌السلام به من فرمود: « آیا گرد هم مینشینید و ذکر احادیث ما میکنید؟» گفتم : قربانت گردم آری فرمود : «راستی که این نوع مجالس را دوست دارم و بدان علاقه مندم آری امر ما را زنده کنید زیرا هر کس ما را یاد کند یا نزد او یادی از ما بشود و به اندازه بال مگسی از دیده اش اشک جاری گردد خداوند همه گناهان او را اگر چه به اندازه کف های دریا باشد بیامرزد.» (وسائل الشیعه ج ۱۲ ص۲۰)

بدون تردید منشأ برپائی مجالس عزاداری همان پیوند ذاتی و الهی ولایت ائمه : است که خداوند میان اهل بیت و شعیان برقرار ساخته است که در روایت ذیل خاطر نشان شده است:

اميرالمومنين علي علیه‌السلام نیز مي‌فرماید: « إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَي اطَّلَعَ إِلَي الْأَرْضِ فَاخْتَارَنَا وَ اخْتَارَ لَنَا شِيعَةً يَنْصُرُونَنَا وَ يَفْرَحُونَ لِفَرَحِنَا وَ يَحْزَنُونَ لِحُزْنِنَا وَ يَبْذُلُونَ أَمْوَالَهُمْ وَ أَنْفُسَهُمْ فِينَا أُولَئِكَ مِنَّا وَ إِلَيْنَا؛خدای علیم متوجه زمین شد و ما را انتخاب نمود و شیعیانی برای ما برگزید که ما را یاری مي کنند. در شادی فرح ما شاد و هنگام حزن ما اندوهناک مي‌گردند .جان و مال خود را در راه ما می‌بخشند.ایشان از ما مي‌باشند و بسوی ما باز خواهند گشت.» (بحار الانوار جلد۴۴ ص۲۷۸)

:: کلام آخر:

لباس سیاه سیدالشهداء علیه‌السلام ، پرچم ظلم ستیزی ، لوای اعلام برائت از یزیدیان ، علم یاری امام زمان عج و سر دادن ندای لبیک یا حسین علیه‌السلام است.

گروه پژوهشی کانال خطبا مدیا

تحت اشراف حجت الاسلام؛ **استاد تباشیر**

ما را در پیام رسانهای سروش، ایتا و تلگرام با آدرس زیر دنبال کنید.

@KHOTABAMEDIA

مقام معظم رهبری: نمی‌توان بدون تشکیلات به نتایج مطلوبی رسید.
خطبا مدیا
مرجع محتوایی سخنرانان
و مبلغین نمونه کشوری
تحت حمایت دفتر تبلیغات اسلامی
شعبه اصفهان
ویژه
خواهران و برادران
طلبه
با پیوستن به خطبا مدیا نگران محتوای منبرتان نباشید!